

УДК 657

Обмок О.Г.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВІДОБРАЖЕННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

У статті розглянуто питання щодо розкриття у фінансовій звітності інформації про виплати працівникам у державному секторі з урахуванням міжнародних стандартів. Запропоновано зміни в Примітках до фінансової звітності в частині забезпечень.

Ключові слова: державний сектор, виплати працівникам, забезпечення за невідпрацьований час, міжнародні стандарти обліку.

Обмок О.Г.

EMPLOYEE BENEFITS IN FINANCIAL REPORTING IN PUBLIC SECTOR

In the article a question is considered in relation to opening in the financial reporting of information about employee benefits in a public sector taking into account international standards. The order of reflection in the financial reporting of sums of debt is analysed after an ettlings, providing for unexhaust time, sadness of payments at liberation in accordance with a current legislation. To information about employee benefits, that is given in Balance not enough for understanding of the actual state of employee benefits, providing for unexhaust time and termination benefits. Gone into detail information on employee benefits must be represented in Notes to the financial reporting. Changes are offered in Notes to the financial reporting in part of providing. Suggestions are done in accordance with international standards.

Keywords: public sector, employee benefits, providing for unexhaust time, International Accounting Standard .

Обмок О.Г.

ОТОБРАЖЕНИЕ ВЫПЛАТ РАБОТНИКАМ В ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА

В статье рассмотрен вопрос раскрытия в финансовой отчетности информации относительно выплат работникам в государственном секторе с учетом международных стандартов. Предложены изменения в Примечаниях к финансовой отчетности в части обеспечений.

Ключевые слова: государственный сектор, выплаты работникам, обеспечение за неотработанное время, международные стандарты учета.

Обмок О.Г.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Нині Україна перебуває на якісно новому етапі відносин із Євросоюзом. Стратегічним орієнтиром для країни в її прагненні до економічної інтеграції є системні соціально-економічні реформи та масштабна адаптація вітчизняного законодавства до норм ЄС. Забезпечення гармонійного розвитку економіки держави неможливе без ефективної системи бухгалтерського обліку в державному секторі. З метою її поліпшення та гармонізації з вимогами міжнародних стандартів було впроваджено Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки. Завданнями Стратегії є вдосконалення методології та перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності, а також створення уніфікованого організаційного й інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку з урахуванням міжнародних стандартів [6]. У цьому розрізі актуальними є питання формування інформації щодо оплати праці в обліку й її розкриття у фінансовій звітності в державному секторі. Так, із урахуванням міжнародного досвіду в Україні розроблено та впроваджено Національний стандарт бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» (далі – НСБОДС 132 «Виплати працівникам»).

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питання модернізації обліку виплат працівників у державному секторі відповідно до міжнародних стандартів обліку розглядають у своїх працях І. В. Жиглей, О. О. Канцуров, Л. В. Ловінська, С. В. Свірко та інші вчені. Не зважаючи на значні дослідження даної проблеми, залишається багато невирішених питань, що потребують подальшого вивчення.

Цілі статті. Дослідити питання розкриття у фінансовій звітності інформації щодо виплат працівникам у державному секторі з урахуванням міжнародних стандартів. Внести пропозиції щодо змін у Примітках до фінансової звітності в частині забезпечень.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відповідно до НСБОДС 132 «Виплати працівникам» інформація про виплати працівникам розкривається у Примітках до фінансової звітності. Суб'єкт державного сектора повинен відображати в них інформацію щодо: сум заборгованості за заробітною платою; створеного

забезпечення за невідпрацьований час; сум виплат при звільненні [3].

На сьогодні дані про заборгованість за заробітною платою відображають у Балансі за рядком 425 «Кредиторська заборгованість: розрахунки із заробітної плати та інших виплат» [5]. Інформація щодо забезпечень взагалі не розкривається. З метою гармонізації обліку з міжнародними нормами розроблено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» (далі – НП(С)БОДС 101), згідно з яким суми заборгованості за заробітною платою фіксуються в рядку 440 «Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці». Інформація щодо створеного забезпечення за невідпрацьований час відображається в Балансі загальним підсумком за всім забезпеченням у рядку 500 «Забезпечення» [1]. Але цих змін недостатньо. Перш за все, рядок 440 доцільно назвати «Поточні зобов'язання за виплатами працівникам». Тобто використати термін «виплати працівникам», який передбачено міжнародним і національним стандартами. Крім того, даних, наведених у Балансі, недостатньо для розуміння фактичного стану виплат працівникам, створених забезпечень за невідпрацьований час і суми виплат при звільненні. Відповідно до НП(С)БОДС 101 інформацію із додатковим аналізом статей звітності, потрібну для забезпечення її зрозумілості та доречності, розкривають у Примітках до фінансової звітності [1].

Отже, деталізована інформація щодо виплат працівникам повинна відображатись у Примітках до фінансової звітності. НП(С)БОДС 101 передбачено, що фінансова звітність складається з балансу; звітів про фінансові результати, власний капітал, рух грошових коштів; приміток до звітів [1]. Але форма Приміток до фінансової звітності в державному секторі не розроблена, отже, не затверджено рекомендацій щодо їх заповнення. Тому ці питання потребують якнайшвидшого вирішення.

У Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку в державному секторі 128 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» зазначено, що забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) витрат, зокрема за виплатами працівникам, витрат на реструктуризацію, виконання зобов'язань у разі припинення діяльності, виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо. За кожним видом забезпечень у примітках наводять таку інформацію: залишок забезпечення на початок і кінець звітного періоду; збільшення забезпечення протягом звітного періоду внаслідок

створення забезпечення або додаткових відрахувань; сума забезпечення, що використана протягом звітного періоду; невикористана сума забезпечення, що сторнована у звітному періоді; сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення [2].

Враховуючи рекомендації стандартів та існуючу практику для небюджетних організацій, інформацію про забезпечення за невідпрацьований час необхідно відображати в Примітках до фінансової звітності у розділі «Забезпечення» (табл. 1).

Таблиця 1

Фрагмент Приміток до фінансової звітності. Розділ «Забезпечення»

Види забезпечень	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Невикористана сума, що сторнована у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
<i>Забезпечення за виплатами працівникам:</i>								
<i> забезпечення за невідпрацьований час, що підлягає накопиченню</i>								
<i> забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення</i>								
<i>Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію</i>								
<i>Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів</i>								
<i>Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань</i>								
<i>Забезпечення інших витрат і платіжів</i>								
Разом								

Примітка: позиції зазначені курсивом запропоновані автором, курсивом напівжирним – додаткові статті.

У додаткових статтях зазначаються суми на: додаткове пенсійне забезпечення, забезпечення витрат на виконання гарантійних зобов'язань, забезпечення інших витрат і платежів, якщо вони визнані суттєвими.

Висновки. Отже, запропоновані зміни в Примітках до фінансової звітності в державному секторі спрямовані на виконання основних завдань Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки щодо вдосконалення методології та переходу на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності, а також створення уніфікованого інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

Внесені пропозиції з удосконалення Приміток до фінансової звітності, в частині забезпечення, відповідно до міжнародних стандартів забезпечать прозорість облікових процесів, відкритість і зрозумілість інформації, відображеної у звітності, для іноземних користувачів.

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства Фінансів України № 1629 від 24.12.2010
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 128 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»: затв. наказом Міністерства Фінансів України № 1629 від 24.12.2010
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам»: затв. наказом Міністерства Фінансів України від 29.12.2011 № 1798
4. Про Примітки до річної фінансової звітності: затв. наказом Міністерства фінансів України № 302 від 29.11.2000
5. Порядок складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44
6. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 - 2015 роки: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 № 34